

Віл і Садівник

Василь Сухомлинський

У полі працювали Віл і Садівник. Віл, запряжений в плуг, орав поле. Повільно сунув він по землі — тягнути було нелегко.

Та Віл звик коритися господареві. Він знав: як тільки стане, то господар боляче вперіщить його батою та ще й сіна дасть менше увечері.

А Садівник скопав невелику кам'янисту грядочку, підготував на виноградник. Віл уранці чув розмову господаря й Садівника.

Тоді Садівник сказав: "Ця кам'яниста грядка навіть волів не під силу". Тепер Віл вухам своїм не вірить: копає Садівник грядку й співає.

Із нього піт тече, а він співає, і очі у нього веселі, радісні.

— Садівниче, тобі важко? — питає Віл, порівнявшись із ним.

— Ой, як важко... — відповідає Садівник.

— То чого ж ти співаєш і очі у тебе такі радісні?

— Бо я бачу цю мертву кам'янисту діляночку вже скопаною. Бачу на ній виноградні грона. Бачу радість в очах людей.

— Як же ти все це бачиш? — питає здивований Віл. — Цього ж немає.

— Якби людина бачила тільки те, що є, вона не була б Людиною. Людина бачить своє майбутнє.

— Навчи мене, Садівниче, бачити те, чого ще немає.

— Добре, — каже Садівник, — зараз я визволю тебе з хомути.

— Але ж без хомути й батога я не зможу працювати, — благає Віл.

Садівник тільки розвів руками й подумав: "Той, кого заставляють працювати хомут і батіг, не може бачити майбутнього".

Та він цього не сказав, бо Віл все одно нічого б не збагнув.